ԱՐԱՐԱՏ

ԼՐԱԳԻՐ ՍՂՈՒԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՅԼՆ

ԳԱԺԵՈՒՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ցարսկաստանի համար տարեկան 5 Ֆր. և կամ 2 ըրլ.ոս. թղթդրմ. Ուրիշ ամէն տեղի համար ուր այս լրագրի մուտքը արգիլուած չէ, տարեկան բաժնորդագինն է 20 Ֆր., վեցամսեայն 10 Ֆրանգ և եռամսեայն 5 Ֆրանգ։

Բաժնեգիրները կանխիկ կը վճարուին և Տնօրէնութիւնն ինք կը վճարէ լրագիրը ղրկելու փոստի ծախքը։

Նամակ և ծրար պէտք է ղրկել հետևեալ հասցէով. M. PORTOUKALIAN, rédacteur du journal *Arménia*. MARSEILLE (France)

Ը ՏԱՐԻ ԹԻՒ 34

1892 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 14

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2 (Հ. Տ.)

ՋՈՐՆԳԵԱՒՔ

Կը հրատարակուի Հ. և երթ. օրեր

ՊԱՏՄԱՆԴԵՐ

Խմբագրութիւնը, եթէ հարկ համարի, համառօտելով և կամ մասամբ միայն կը հրատարակէ իրեն ղրկուած գրութիւններն։

Պարտաւոր չէ վերադարձնել չհրատարակուած ձեռագիրները։

Հանուցումներ կընդունուին հայերէն և ֆրանսերէն լեզուներով։

Հանուցման 1 միջակ գիրը 1 սանդիմ կարժէ. 1 գլխագիրը 2 սանդիմ։

Les annonces, en français et en arménien, sont reçues aux bureaux de Rédaction (Allées de Meilhan, 44.)

ՀԱՑՈՑ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

==

ՆՊԱՏԱԿ ԵՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

Ֆաղուած կանոնագրէն)

«Հայոց Հայրենասիրական Միութեան» նպատակն է աշխատիլ վարչական բարենորոգումներ մտցնելու Թիւրքահայաստանի մէջ, հայ ժողովրդի տեղական պէտքերին համեմատ։ Հայ ժողովրդի ցանկութիւնն է իրատունք ստանալ ազատօրէն ընտրելին կառավարելու որով միայն պիտի կրնան վերնալ այն հարստահարութիւնները որունք այսօր Հայաստանի թշուառութեան և ուրիշ դառնալուն պատճառ կը լինին։

«Հայոց Հայրենասիրական Միութիւն»ը իր նպատակ իրագործելու համար իր կարողութեան չափով կը գործադրէ ամէն յարմար եղած միջոցներն, ժամանակի պահանջներին համեմատ. կաշխատի ներքին այժ գոյացնել Ազգին մէջ իր ազատութեան համար, հրատարակութիւնները կանէ, դիմումներ կանէ որոց որ պէտք է և նիւթապէս ու բարոյապէս կը քաջալերէ անոնց որունք անձնուիրութեամբ կաշխատին հայրենիքի ազատութեան գործին։

Միութիւնը կունենայ իրեն բերան եղող լրագիրը որ, բացի զանազան լուրեր տալէ իրրեւ լրագիր, կը հաղորդէ ընդհանրութեան ինչ որ Միութիւնը ուզէ հաղորդել տեղեկութիւններ կատարյ Հայաստանի և տարաբնակ Հայերի դրութեան վրայ և կը ծառայէ հայրենասիրական եռանդը արծարծելու Հայերին մէջ։ (*)

Տանօր. «Հայոց Հայրենասիրական Միութեան» անդամակցիլ կամ թղթակցիլ ուզողները պէտք է դիմեն հետեւեալ հասցէին.

M. Portoukalian
(FRANCE) Marseille

(*) «Հայոց Հայրենասիրական Միութիւնը» կը նպատակէ Ամերիկա լրագրի հրատարակիմը։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Դիւրահաւանութիւն. — Դեր. Թորէն Նարպէյի մասին.—Դեր. Սրուանձտեանցի յուշարկաւորութիւնը.—Նամակ Թիւրքիահն (Կ. Պոլիս). —Հայենական խնդիրը եւ քննիչ պատուիրակներն. — կարիքն անգլիական հիւպատոսը.—Հայեր ի Թիւրքիա.—Երուսաղէմի նուիրակն ի Բիւրմանիա. — Նամակ Պարսկաստանէն (Ղազվինի).— Նեստորականները. — Օրացոյց 1893 թուականին.— Թիւրքիահն յուներ. —Մաքրանոց ի Թիւրքիա.— Ծանուցումներ։

ԴԻՒՐԱՀԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հրապարակագիրը երբ մէկի սքանչելը կամ անպարծնական ծրագիրը քննադատէ, միտի դիմակը վար առնել ուզէ և կամ ուրիշների անուանական գործունէութեան իրական ոչնչութիւնն երեան հանէ, այն առեն ոչ թէ միայն քննադատուողներն են որ կատաղօրէն կը յարձակին քննադատին վրայ, այլ նաեւ ժողովրդին դիւրահաւան մասն ալ որ կը զայրանայ անոնց վրայ որունք իր սուտ դաղափարի սխալը կամ համբաւի սուտութիւնը երեան հանել կաշխատին։

Մերկ իրականութիւնը չդոհացուներ ժողովրդին. սա կուզէ որ հրաշալի բաներ պատմուին իրեն և թէ կարճ միջոցի մէջ ու քիչ աշխատութեամբ առաջ եկած յաջողութիւններ վրայ խօսուի իրեն. իր խելքի այդ մանկական պահանջի համեմատ ալ առասպելական լուրեր կըստեղծուին և կը տարածուին։ Եւ ո՛ր ժողովուրդ որ աւելի մեծ երեւակայութիւն ունի քան դաստղութիւն, աւելի չուտով պատրաստ է ամենէն անհեթեթ սուտն իրը իրօղութիւն ընդունելու։

«Ճշմարտութիւն բառը, ասեր է Ռընան, Արեւելցիներին համար միեւնոյն իմաստը չունի, ինչ որ ունի արեւմտեան ազգերին մէջ. Արեւելցին ականատես վկայի մը չհաւատալէն պարզութեամբ շատ մը բաներ կրնայ պատմել թէեւ ո՛չ զանազ տեսած լինի և ո՛չ ալ անոնց ճշդութիւնն ստուգած։»

Մեծամասն գիտնականի արած դատողութիւնը կը վերաբերի նոյնպէս և Հայերին։ Եւ իրաւունք մեր մէջ ալ քիչ անգամ չպատահիր տեսնել այնպիսի մարդեր որունք ուրիշներէ իրենց լսած բաները կը սկսին իրրեւ ականատես պատմել և հաւատացուցնել։ Այսպէս, կը լսես որ մէկը կը պատմէ թէ իր աչքով տեսած է 2000 զինուորուած կամաւորներ այս կամ ան գիւղի մէջ. միւսը կը պնդէ որ 15,000 հրացաններ փոխադրուած են այսինչ տեղ, իրր թէ ինք անձամբ տեսած լինէր անոնց ցամաք հանուելն. երրորդ մ'ալ լուրջ դէմքով կը հաւատացունէ բերանաբաց ամբոխին թէ յեղափոխականներ տեսած է որոնք սինամիթ պարունակող գօտիներ կապած էին իրենց մէջք այսինչ դէպքի առեն և եթէ մասնաւորին չլինեը, այդ գօտիներէն մէկն իսկ կրնար հարիւրաւորներ ըսպանանել։ Այս կարգի պատմութիւններ լսողն ալ իր կարգին ուրիշների կը պատմէ իրր անձամբ տեսած և իր վառ երեւակայութիւնով ալ զանոնք կը բազմապատկէ։ Այդպիսի պատմութիւններ ժողովուրդը յափշտակութեամբ մոիկ կանէ և անմիջապէս կիւրացունէ որչափ ալ հակասական և անբնական լինին։ Դեռ վերջերս Ումբերէն եկած մի նամակէ կը տեղեկանանք թէ մի յեղափոխական որ ինքզինք Հնչակեան կուսակցութեան անհատներէն ներկայացուցեր և անոր կողմէն կը խօսի և կը գործէ եղեր, բաւական պարզամիտներ գտեր է անոնց հաւատացունելու թէ Հայաստան ըրած իր ճամբորդութեան ժամանակ տեսեր է Բաֆֆիի «Կայծեր» գրքի կարօն. Մաքօին հետ ալ մտերմապէս խօսակցեր է և թէ այս վերջինիս ձախ աչքն ալ կը ցաւի եղեր...։

Առասպելներ, երեւակայական գործերի լուրեր նոյն իսկ այս լուսաւորուած դարի մէջ ստեղծելու և տարածելու ջանքը և անոնց հաւատք ընծայելու տրամադրութիւնը որ մեր ժողովրդի մէջ կը տեսնենք այժմ, մեզ չեն թողուր շատ մեղադրել այն նախնի Հայերը որունք աւելի ապէտ գարերի մէջ գտնուելով հաւատացեր են Աբգար մուրբքներուն մէջ ալ գրեր են սուրբ Աբջի կամ բարերար Գայլի մասին որոնք այս ու այն վանքի և սուրբի տաճարին ծառայեր և երանելի եղեր են։ Շատ իրաւունք ալ չունինք հեգնելու քիւրդ և թիւրք տգէտ ամբոխի մտահաւատութիւնը որունք կը հաւատան թէ իրենց չէյխերը թշնամու թնդանօթները կրնան խցել հեռուէն։

Եթէ մէկը եղեր այդ հին ժամանակներն և ժողովրդին հակացունել ուզեր թէ արջը չկրնար սուրբերին մէջ տեղ բռնել և թէ գայլը վանքի ոչխարները պատառելէ զատ ուրիշ չնորհք չունի, այն առեն դիւրահաւան ժողովրդին անշուշտ պիտի հալածուէր։ Ժողովրդի այն դիւրահաւան մասն է որ այսօր ալ, ազգային ալ, պիտի դրդուի երբ իր տնահաւատութեան դէմ չի քննադատը և զրկենք յորդորէ դէմ մէկ անգամ քննելու իրր ճշմարիտ մէկէն մէկ ընդունած ծրագիրները և երեւակայական գործերն ու քաջալերիչներն որունք այս կամ այն անհատ արած են կամ պիտի անեն։

Ժողովրդի այս տկար կողմ մը մի կարգ կէս զարգացածների ուշադրութենէն չէ վրիպած, թէեւ այժմ իրենց հրաշքի տեսակը, մարդերի տերմինդը և ժամանակը փոխուած են, սակայն առասպելը և դիւրահաւանութիւնը նոյն մնացած են։

Մինչդեռ կրսպասուէր որ եւրոպական կրթութիւն իրր թէ առած այդ գործիչներ ներկայ ժամանակի յատկանիշն եղող դիտութեան և դատողութեան ձգտումը մտցունէին ի լուսե դիւրահաւան հայ ժողովրդին մէջ, ընդհակառակն, կը տեսնենք որ իրենք աւելի մնունդ կուտան ժողովրդի տնահաւատութեանը։ Եւրոպական միջավայրը, ինչպէս կերեւի, իրենց մտքի և գատողութեան վրայ դժպի մի փոփոխութիւն չէ արած, այլ միայն իրենց դիւրութիւն տուած է խօսելու և դրելու նոր կերպերով իրենց ունկնդիրների նոր գոյն և նոր ձեւ տալու նոր ժամանակին համեմատ։ Համալսարանական տիրոջներն ալ այդպիսիներին կը ծառայեն իրր տոգի մանուռնք։

Մ. Ա.

ԴԵՐ. ԹՈՐԷՆ ՆԱՐՊԷՅԻ ՄԱՍԻՆ

Կ. Պոլսեն դեկտ. 1 թուականով Փարիզի «Տիզ-Նէօվիէմ Սիէքլ» լրագրին կը գրեն հետեւեալը.

Վերջերս մեռաւ Գեր. Թորէն Արքեպիսկոպոս Նարպէյ։ Ցայտնի է թէ Գեր. Արքեպիսկոպոսը լոկ մի պարզ կասկածի համար թէ փարիզ բնակող իր եղբօրորդի Իշխան Լեւոն Լուսինեանի հետ կը թղթակցի, նոյնպէս և ամբաստանուած լինելով թէ փաթրի լրագրի մէջ երեւցած հայրենասիրական թղթակցութիւնների հեղինակն է, Սուլթանի հրամանով իր բոլոր պաշտօններէ հանուեցաւ, բանտարկուեցաւ և չարչարանք կրեց, որմէ միայն ազատուեցաւ Հայերի յուզումէն

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՕՐԵՆՔ

Ընդունուած 23 Յունիս 1921 թուականին

Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովը որոշեց եւ կը հրամայէ՝

Յօդուած 1-ին։ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի ընտրութեան համար ընտրողական իրաւունք ունին Հայաստանի Հանրապետութեան բոլոր քաղաքացիները, որոնք լրացուցած են 20 տարեկան տարիքը։

Յօդուած 2-րդ։ Ընտրելի են Հայաստանի Հանրապետութեան բոլոր քաղաքացիները, որոնք լրացուցած են 25 տարեկան տարիքը։

Յօդուած 3-րդ։ Ընտրութիւնները կատարուելու են համամասնական ներկայացուցչութեան սկզբունքով։

Յօդուած 4-րդ։ Ընտրութիւնները կատարուելու են ընդհանուր, հաւասար, ուղղակի եւ գաղտնի քուէարկութեամբ։

Յօդուած 5-րդ։ Ընտրութիւնները կատարուելու են հետեւեալ կարգով։

Ա. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովը։

Բ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Գ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Դ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ե. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Զ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Է. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ը. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Թ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժա. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժբ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժգ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժդ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժե. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժզ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժէ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժը. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ի. Պօլս, 21/3 դեկտ. 92

ԴԻՒՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Ցօդուած 1-ին։ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի ընտրութեան համար ընտրողական իրաւունք ունին Հայաստանի Հանրապետութեան բոլոր քաղաքացիները, որոնք լրացուցած են 20 տարեկան տարիքը։

Յօդուած 2-րդ։ Ընտրելի են Հայաստանի Հանրապետութեան բոլոր քաղաքացիները, որոնք լրացուցած են 25 տարեկան տարիքը։

Յօդուած 3-րդ։ Ընտրութիւնները կատարուելու են համամասնական ներկայացուցչութեան սկզբունքով։

Յօդուած 4-րդ։ Ընտրութիւնները կատարուելու են ընդհանուր, հաւասար, ուղղակի եւ գաղտնի քուէարկութեամբ։

Յօդուած 5-րդ։ Ընտրութիւնները կատարուելու են հետեւեալ կարգով։

Ա. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովը։

Բ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Գ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Դ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ե. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Զ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Է. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ը. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Թ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժա. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժբ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժգ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժդ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժե. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժզ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժէ. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

Ժը. Ընտրութեան օրուան մասին հրապարակ կը հանէ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի Նախագահութիւնը։

ՅԱՂԱԿՈՒԹԻՒՆՆ Ե ՀԱՂԻՒ ԿԱ ՅԱՒԱՐԱԿ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐՆ

ԴԻՄՈՄ ։ Հիստուամբ Ազգովի ժողովի մի ոչնուա՝ հղուան գոհունակութեամբ ժող դիմուածք վաղ ծագ չափազանց ուրախութեամբ կ՚ընդունինք

Ամերիկայի Հայ Ազգային Միութեան վերջին ժողովին մէջ ներկայացուցիչներ ունէին Ամերիկայի Հայ Կաթողիկէ Ազգային Միութիւնը, Ամերիկայի Հայ Աւետարանական Միութիւնը, Ամերիկայի Հայ Կաթողիկէ

ՀԱՅԿ

Տարեգիր • Ամսագիր

Խմբագիր-հրատարակիչ
Ս. Փիլիպոսեան

1893 ՓԱՐԻԶ, ՀԱՐՈՒՑԱՆՑ 30

ՕՐԱՑՈՒՅՑ

Գրասենեակ • Մոնթ Փարնասի պողոտայ, 25 տուն, ի վերայ Ս. Լուսաւորչի եկեղեցւոյ։ Ընդունելութեան ժամերն են՝ առաւօտեան 8-էն մինչեւ կէսօր։

Ամսագիրս կը հրատարակուի ամէն ամսուան 15-ին։ Տարեկան բաժանորդագինը Ֆրանսայի մէջ 8 ֆրանք է, արտասահման 10 ֆրանք։ Ամսագրին համար ամէն նամակ եւ դրամական յանձնարարութիւն պէտք է ուղղել հրատարակչին անունով։ Անանուն նամակներ չեն ընդունուիր։ Ձեռագրերը չեն վերադարձուիր։ Ամսագրին համար գրուած յօդուածները պէտք է ստորագրուած ըլլան հեղինակին անունով։ Ամսագրին մէջ տպուած յօդուածներուն համար խմբագրութիւնը պատասխանատու չէ։

ՀԱՅՈՑ ՀԱՐՍԻՆՔԸ

(Ելեւէջ)

Ս. Ծնունդի տօնին առթիւ Հայոց Հարսինքը ամէն տարուան պէս այս տարի եւս ուրախութեան եւ խնդութեան մեծ տօնախմբութիւն մը կ՚ունենայ։ Ամէն տարի այս տօնին առթիւ Հայոց Հարսինքը կը հագնի իր ամենագեղեցիկ զգեստները, կը զարդարուի իր ամենաթանկագին զարդերով, կը պճնուի իր ամենաշքեղ պճնազարդերով, եւ կը ներկայանայ իր ամենայարգելի հիւրերուն առջեւ։ Ամէն տարի այս տօնին առթիւ Հայոց Հարսինքը կը հրաւիրէ իր ամենայարգելի հիւրերը իր ամենաշքեղ ընթրիքին

բունակեր վիճակագրական դիտելիքներ (ընդարձակը քիչ օրէն եւաք կուտենանք), բայց այս օրացոյցի չահը կը վերաբերի Ազգային Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցին։

Կը ծախսուի վերոգրեալ Պաղտատլեան օրացոյցի գնովը։

Գնողներէն կը խնդրուի որոշել թէ ո՞ր օրացոյցէն կուզեն։

ԹԻՒՐՔԻԱՅԻ ԼՈՒՐԵՐ

Սեբաստիայի նորընծաիր կուսակալ Խալիլ պէյ Սուլթանի մանուսոր հրամաններն ստանալէ ետք, Ա. Նահատակի երկաթուղիով իր պաշտօնատեղին մեկներ է նոյ. 6/18ին։

– Այս տարի սիրոյ երաշտին պատճառով սովի նշաններ երեւան եկած են Կարինի նահանգին մէջ և ժողովուրդը մեծ մտահոգութեան մէջ է։ Սովին վերահաս աղէտին առաջքն առնելու համար 100,000 ղրուշ արմտիքի պէտք կայ։ Ցորենի դինը բարձրացեր է կարինի մէջ։

—Բոլէրա. Կարինէն և Տրապիզոնէն եկած հեռագրալուրերը կը հաղորդեն որ այդ երկու քաղաքներուն մէջ նոյեմբերի վերջերը քոլէրան դադրած է և ա՛չ դեպք ա՛չ ալ մահ տեղի ունեցեր է։ Իսկ միւնոյն ժամանակ վանի և շրջակայ դիւղերուն մէջ սաստկապէս հարակիլ սկսեր է. օրական 8–10–15 մարդ կը մեռնին։ Թղթատարական յարաբերութիւնները ամիս ու կէսէ ի վեր ընդհատուած լինելով վանի հետ, յայտնի չեն քոլէրայի աղէտին մանրամասնութիւնները։ Բաբերդի, Երզնկայի և Դերջանի կողմերը ախտը տակաւին սկսեր է։

ՄԱՔՐԱՆՈՑ Ի ԹԻՒՐՔԻԱ

Թան լրագրին Տրիպոլիս գրկած թղթակիցը հետեւեալ կերպով կը դրէ իր այնտեղ հաստատուած քարանթինայի մասին։

«Յանկարծ ոտք կոխելուս պէս Առողջապահական վարչութեան դործակալներէն կողմէն ձերբակալուելով տարուեցայ մաքրանոցը, կամ աւելի ճիշդ առողջապահական բանտը, այն ալ արեւելեան բանտ մը. Ֆրանսայի մէջ բուն բանտի խղճիները աւելի հանդուրժելի են այդ մաքրանոցէն։ Իմ խցիկի չորս պատերը երեւ է որ դեռ նոր կրով ծեփուած են, բայց պատկելու համար չոր խոերէ մը զատ ուրիշ ոչինչ կայ. բարեբաղդաբար Տրբլիցայի մէջ մի հիւրանոց կայ որի մէջէն կրցայ ձեռք բերել մի խշտեակ, մի սեղան, մի լրատան և վերջապէս ամենէն անհրաժեշտ բաները։ Այդ հիւրանոցի շնորհով կրցայ նաեւ, եթէ ոչ լաւ ճաշել, գէթ անօթութենէ չը մեռնիլ, որովհետեւ մաքրանոցին մէջ այս փոքրիկ մանրամասնութիւններուն բնաւ ուշադրութիւն չդներ։ Ինչ որ մաքրանոցին բանտի մը հետ նմանութիւնը կը լրացունէ, այն ալ պահապան դինուորն է որ մանաւորապէս իմ վրայ հսկելու դրուած է. սա իմ խցիկիս մէջ կը պառկի, իմ սեղանէս կուտէ, բարձր պատերով շրջապատուած բակին մէջ ըրած պտոյտներիս կընկերանայ և պաշտօն ունի հսկելու որ մաքրանոցին մէջ փակուած ուրիշ ոչ մէկ անձի հետ յարաբերութիւն ունենամ։»

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

L'ARMÉNIE

Հրատարակուած է արդէն Լոնտոնի L'Arménie լրագրի նոր շրջանի Ա. թիւը, հետեւեալ պարունակութիւնով.

Յայտարարութիւն.—Աչրգեան Սրբազանի բանագրանքն ազատական հայ մամուլին դէմ. — Պատկեր, նամակ և կենսագրութիւն Գամառ-Ֆաթիպայի. — Թարգմանութիւն «Հիմի՞ էլ լռենք»ի. — Կենսագրութիւն Խրիմեան Կաթողիկոսի. —Նամակ և տեղեկագիր առ Պ. Կլատսդէն և Լօրտ Բօզպըրի Ջէյթունի վերջին ապստամբութեան և Հալէպի բանտարկեալներուն նկատմամբ. — Իրենց պատասխանագիրները.—Ցիշատակագիր առ Լօրտ Բօզպըրի հայկական խնդրին նկատմամբ. —Կարեւոր պատասխանագիր.—Դ. պատասխան Թուրքաստէր Պ. Բուլին և իր արբանեակներուն.— Հայաստանի վրայ բանախօսութիւն Լէդըրի և Լմպօրոյի մէջ. — Ազգային լուրեր։

Տարեկան բաժնեգինն է 15 շիլին։

Ակնկրդ է կրկնել թէ ո՛րքան արժանաւոր է քաջալերել Մեծ. Տ. Մ. Ջերազի աշխատութիւնները որ հայկական խնդրին համար վաղեմի հանրածանօթ դործիչներէն է։

L'Arménieի բաժնորդագրուիլ ուզողները պէտք է դիմեն հետեւեալ հասցէին.

Monsieur
Minas Tchéraz
Directeur du journal «L'Arménie»
33, De Vere Gardens
LONDRES W.

Փաքէի չոգենաւները կը մեկնեն Մարսէյլէն ի Սամսուն ամեն 14 օր մի անդամ; չորեքշաբթի օրերը, առաւօտեան ժամ 4ին։

Մեկնելու օրերը՝
Դեկտեմբերի 7 և 21

ԾԱԽՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

Հետեւեալ դիրքերը կարելի է ըստանալ Արմենիայի խմբագրատունէն իրենց առջեւ նշանակուած գիներով որոնց մէջ հաշուուած է և ղրկելու փոստի ծախքը։

Ալէքսանդր Ծատուրեան, Բանաստեղծութիւններ. Մոսկուա 1891. (Ընտիր թղթի վրայ մաքուր տպագրութեամբ կը պարունակէ հեղինակին 102 հատ բանաստեղծութիւնները։ Երես 174)։ Գին 1 ֆր. 75 ս.

ԺԲ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆԻ

ՆԱՄՈՅՇՆԵՐ

Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆԻ

ԳՐԱԾ ՈՏԱՆԱՒՈՐՆԵՐԷՆ

Մ. Փորթուգալեանի գրած հայրենասիրական ոտանաւորներէ մի քանին ամփոփուած են այս տետրակի մէջ իրենց նվոյշները զանազան քաղաքներու մէջ և զանազան տպաւորութիւնների տակ իւրաքանչիւրին գրած ոտանաւորներին որոնք ժամանակին հրատարակուած չը լինելով կորսուած են այժմ։ Այն մի քանի ոտանաւորները որոնք իրրև նմոյշ ամփոփուած են այս տետրակի մէջ, ցիր և ցան կը գտնուին Կ. Պոլիս տըպագրուած ազգային երգարաններին մէջ՝ որոց վերատին տպագրութիւնն վաղուց արդէն արդիլուած է, և Ասիա և Արմենիա լրագիրներին մէջ։ Նմոյշներու մէջ փոքրիկ տեղեկութիւնները տըրուած են նաեւ թէ այդ ոտանաւորները ի՛նչ տպաւորութիւնների տակ ներշնչուելով գրուած են։ Գին (10 սանթիմ) 15 սանթիմ։

ԻՄ ՀԱՅՐԱՍՊԱՆ ԸՆԿԵՐԸ

(Կ. ՊՕԼՍՈՑ ՀԱՅՈՑ ԿԵԱՆՔԷՆ ԱՌՆՈՒԱԾ ՄԻ ԻՐԱԿԱՆ ՎԷՊ)

ԳՐԵՑ ԱՊԼԻԳԱՐԻՈՊ

Ա.յս հետաքրքրաշարժ գրուած կը ներկայացունէ ընտանեկան տխուր պատկերներէ մին ուր կը տեսնուի թէ անբարոյական մի հայր իւր ապականուած վարքուբարքով որչա՛փ չարիքներու պատճառ դարձած է և վերջ ի վերջոյ ինք ալ իւր օրդու ձեռքով սպանուած և անհետացած է աշխարհէ։ Գին 1 ֆրանգ, (75 սանթիմ)։

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Ա. ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՐԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ

Բ. Տպագրութիւն

«Հայոց Հայրենասիրական Միութեան» հրատարակած այս վարդապետարանի մէջ համառօտ կերպով բացատրուած է թէ իրաքանչիւր հայրենասէր Հայ ի՛նչ փափաքներ պէտք է ունենայ և ի՛նչ պարտքեր ունի կատարելու։

Կը խնդրուի ամեն հայրենասէր Հայերէ իրենց շրջանի մէջ տարածել այս տետրակ։ Մէկ անգամէն 50 օրինակ ծախու առնողին կը ղրկուի 5 ֆրանքով Հատին գինն է 15 սանթիմ (Պարսկաստանի Հայերին համար 10 սանթիմ)։

Մ. Փորթուգալեանի հրատարակած գիրքերին վրայ մասնաւոր զեղչ կը լինի Պարսկաստանի Հայերին համար որոնց կը ղրկուի փակագծի մէջ նշանակուած գիներով։

Հետեւեալ գիրքերն կարելի է ստանալ Արմենիայի խմբագրատունէն, իրենց առջեւ նշանակուած գիներով և փոստի ծախքը խմբագրատունէն վճարուելով։

Արժէքը կանխիկ վճարուած՝ գիրք չղրկուիր։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ

Ա. ՀԱՑ ԴԻՒՑԱԶՆՈՒՀԻ ՄԸ (Սպառած)։
Բ. ՀԱՑ ԳԻՒՂԱՑԻ »
Գ. ՍԱՂՄՈՍ ԻՍՐԱՑԵԼԻ »
Դ. ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՊՈՒԼՂԱՐԻՈՑ ԵՒ ԿՆՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՊՈՒԼՂԱՐ ԱՊՍՏԱՄԲԱՊՏԱՑ (Պուլղար ազգին իր ազատութիւն ձեռք բերելու համար մեկ դարէ ի վեր արած չանքերի խիստ հետաքրքրաշարժ նկարագրութիւնն է։) (1 ֆր. 10 սնթմ.) 1 ֆր. 50 սթմ.
Ե. ՀԱՑՍՏԱՆԻ ԹՇՈՒԱՌՆԵՐԸ.—(Հայաստանցիներուն պանդխտութեան տխուր հետեւանքներուն սեկ փոքրիկ պատկերը կը ներկայացունէ վիպական կերպով։) Գին (90 սնթմ.) 1 ֆրանգ 20 սնթմ.
Զ. ԳԱՄԱՌ ՔԱԹԻՊԱ — ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ յետ այբուբենաց աւարտելոց (Մեծանուն հայ բանաստեղծին վերջերս գրած ազատաշունչ բնաիր ոտանաւորներէն 3ը՝ առանձին տետրակով հրատարակուած են)։ 50 հատը 2 ֆր. և 50 սանթիմ, հատը (5 սնթմ.) 10 սանթիմ։
Է. ԼԻՆԶԻ ՕՐԷՆՔԸ ՏԱՃԿԱՀԱՑԱՍՏԱՆՈՒՄ. (Սպառած)
Ը. ԹԻՒՐՔԻԱՅ ՀԱՑԵՐՆ ԵՒ ԻՐԵՆՑ ԴՐԱՑԻՆԵՐ (Թիւրքիայի Հայերին և իրենց դրացի ազգերի վրայ վիճակագրական և ցեղաբանական ամփոփ և հետաքրքրաշարժ տեղեկութիւններ կը պարունակէ։ Թիւրքահայաստանի մէջ բնակող այլ և այլ ազգերէ բնակիչներուն թուին բազդատական մեկ ցուցակն ալ կցուած է տետրակին վերջը։) Գին 50 սանթիմ (35 սանթիմ)։
Թ. «ԱՐՄԷՆԻԱ»Ի ՅՈՒՇԱՐԱՐ (Արմենիայի Ա. տարեշրջանի թիւերը այժմ բոլորովին սպառած և միւնոյն ժամանակ չատերի հետաքրքրութեան առարկայ դարձած լինելով, այդ շրջանի մէջ Մ. Փորթուգալեանի գրած առաջնորդող յօդուածներէն գէթ 30ի չափ ամփոփուած են Յուշարարի մէջ որ ութածալ դիրքով 124 երեսներէ կը բաղկանայ)։ (1 ֆրանք)։ 1 ֆր. 40 սանթիմ
Ժ. ՎՐԷԺ (Պուլկարիայի մէջ Թիւրքերէն արած բարբարոսութիւններէն մի փոքրիկ պատկեր կը ներկայացունէ և ցոյց կուտայ թէ Պուլկարներն ի՛նչպիսի միջոցներէ դիմած են իրենց վրէժ լուծելու համար)։ (15 սնթմ) ,20 սնթմ.
ԺԱ. ԹՈՄԱՍ ԲՕՅԱՐԻՍ (Յունաստանի մէջ Թիւրքերի արած բարբարոսութիւններէն մի փոքրիկ պատկեր կը ներկայացունէ և ցոյց կուտայ թէ Յոյներն ի՛նչպիսի միջոցներէ դիմած են իրենց վրէժ լուծելու համար), (0,15սանթիմ) ,20 սանթիմ։

ՏՆՕՐԷՆ—ԽՄԲԱԳԻՐ
Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ

Le Gérant : FÉLIX ENFFANTIN.
ՄԱՐՍԷԼ
Հայերէն տպարան Մ. Փորթուգալեանի
Marseille. — Imprimerie du Midi, Papeterie et Allées de Meilhan, 44.